

02.09.2016

Окружний адміністративний суд м. Києва
01601, м. Київ, вул. Болбочана Петра, 8, корпус 1

Позивач : Герус Андрій Михайлович

**Відповідач: Національна комісія, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг**

03057, м. Київ, вул. Смоленська, 19
тел.: +38 (044) 204-70-00
email: box@nerc.gov.ua

Третя особа на стороні Відповідача: МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

01001 м. Київ, вул. Городецького, 13
тел.: +38 (044) 278-37-23
email: zvernenya@minjust.gov.ua

Судовий збір: 551, 20 грн.

**ПОЗОВНА ЗАЯВА
ПРО ВИЗНАННЯ НЕЗАКОННОЮ ТА СКАСУВАННЯ ПОСТАНОВИ
НКРЕКП № 289 ВІД 03.03.2016**

Громадянин Герус Андрій Михайлович (далі – Позивач) звертається до Окружного адміністративного суду міста Києва з позовною заявою про визнання незаконною (такою що не відповідає правовому акту вищої юридичної сили) та скасування Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Відповідач, НКРЕКП) від 03.03.2016 № 289 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» (далі – Постанова від 03.03.2016).

• Фактичні обставини

29.02.2016 о 16:41 на офіційному веб-сайті Відповідача було оприлюднено повідомлення (Додаток №2), в якому зазначено наступне:

«Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, повідомляє, що 3 березня 2016 року о 10-00

відбудеться засідання Комісії у формі відкритого слухання за адресою: м. Київ, вул. Смоленська, 19, кім. 123 (конференц-зал)».

В зазначеному повідомленні, також, містилась інформація щодо порядку денного засідання Відповідача у формі відкритого слухання 03.03.2016. Так, серед іншого, порядок денний засідання Відповідача 03.03.2016 передбачав розгляд питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження формування прогнозованої оптової ринкової ціни на електричну енергію».

03.03.2016 Постановою Відповідача № 289 було затверджено порядок формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії (далі – Порядок). Як зазначено в загальних положення Порядку, він визначає механізм формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії, процедуру її затвердження та перегляду. Порядок застосовується при формуванні та затвердженні оптової ринкової ціни електричної енергії та поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність із виробництва та постачання електричної енергії.

Позивач вважає, що Постанова Відповідача є незаконною з огляду на наступне:

- **Постанова від 03.03.2016 прийнята та оприлюднена з грубим порушення процедурних норм**

Стаття 19 Конституції України передбачає, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України

Відповідно до п. 1.2. Регламенту НКРЕКП, затвердженого Наказом НКРЕКП від 17.09.2014 № 3 (далі – Регламент), Відповідач спрямовує свою діяльність на виконання Конституції та законів України, актів та доручень Президента України, актів Кабінету Міністрів України, інших нормативно-правових актів.

Відповідно до п. 2.1. Регламенту, НКРЕКП планує свою роботу на підставі та на виконання законів України, актів і доручень Президента України, актів Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України, а також Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Згідно із п. 2 Положення про НКРЕКП, затвердженого Указом Президента від 10.09.2014 № 715/2014 (далі – Положення), Відповідач у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, а також цим

Положенням.

Відповідно до п. 13 Положення, рішення НКРЕКП приймаються на засіданнях, які проводяться у формі відкритих або закритих слухань. У разі розгляду питань, що мають важливе суспільне значення, засідання проводяться у формі відкритих слухань, в яких беруть участь представники суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на суміжних ринках, об'єднань споживачів і громадськості.

Пунктом 4.27 Регламенту встановлено, що інформація про місце, дату і час проведення засідань у формі відкритих слухань, порядок денний (крім розділу "Різне") оприлюднюються на офіційному веб - сайті НКРЕКП **не пізніше ніж за три робочих дні до дня проведення засідання Комісії.**

Згідно із ст. 253 Цивільного кодексу України, **перебіг строку починається з наступного дня** після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок.

Так, інформація про проведення засідання Відповідача 03.03.2016 була оприлюднена на офіційному веб - сайті Відповідача лише **29.02.2016 о 16:41. Тобто за 2 робочих дні до дня проведення засідання Комісії (01.03.2016 та 02.03.2016).**

Зазначене свідчить про те, що Відповідач діяв не в правовий спосіб поза рамками власних повноважень та з порушеннями процедури прийняття нормативно - правових актів. Крім того, зазначені порушення можуть свідчити про те, що не усі заінтересовані особи мали змогу взяти участь на засіданні НКРЕКП.

Таким чином, Відповідач під час прийняття Постанови від 03.03.2016 грубо порушив приписи ст. 19 Конституції України, п. 2.1 та 4.27 Регламенту, п. 2 Положення.

Позивач, також, звертає увагу суду на те, що Відповідачем було суттєво порушено порядок оприлюднення Постанови від 03.03.2016.

Так, відповідно до п. 6.10 Регламенту, рішення Комісії та документи, ухвалені Комісією, підлягають оприлюдненню на її офіційному веб-сайті **не пізніше ніж через п'ять робочих днів після дня проведення засідання.**

В свою чергу, Постанова від 03.03.2016 була оприлюднена на офіційному веб-сайті Відповідача 30.03.2016 (Додаток № 3), **тобто через 26 днів після проведення засідання.**

З огляду на вищезазначене, Відповідач здійснив грубі порушення порядку прийняття та оприлюднення Постанови від 03.03.2016, внаслідок чого

порушив приписи ст. 19 Конституції України. З огляду на зазначені обставини, Постанова від 03.03.2016 має бути визнана незаконною та скасована.

- **Внаслідок прийняття Постанови від 03.03.2016 суттєво зростуть ціни на електричну енергію, що є неприпустимим в умовах теперішнього економічного стану**

Оскаржувані дії та рішення НКРЕКП вчинені та прийняті всупереч вимогам Конституції та законів України, без дотримання **необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення з огляду на наступне.**

Як зазначено вище, оскаржуваними діями та рішеннями НКРЕКП було значно підвищено тарифи на постачання теплової енергії, централізоване опалення та постачання гарячої води для кожного із суб'єктів господарювання, що надають такі послуги, що, як наслідок, призведе до відповідного подорожчання вартості послуг для їх споживачів.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» **комунальні послуги** – це результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газо- та **електропостачанням**, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством. Тобто послуги з електропостачання належать до **комунальних послуг**.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» державна політика у сфері житлово-комунальних послуг базується, зокрема, на тому принципі, за яким **регулювання цін/тарифів** на житлово-комунальні послуги, зокрема **на опалення та постачання гарячої води, здійснюється з урахуванням досягнутого рівня соціально-економічного розвитку; забезпечення рівних можливостей доступу до отримання мінімальних норм житлово-комунальних послуг для споживачів незалежно від соціального, майнового стану, віку, місцеперебування та форми власності юридичних осіб тощо.**

Окрім того, відповідно до ст. 30 вказаного Закону державне регулювання цін/тарифів базується, зокрема, на принципах **доступності житлово-комунальних послуг для всіх споживачів** та рівності правових гарантій; гарантії соціального захисту населення при оплаті за житлово-комунальні послуги та **випередження зростання доходів населення над зростанням цін/тарифів на житлово-комунальні послуги.**

У зв'язку з цим слід зазначити, що при прийнятті оскаржуваних рішень Відповідачем не досліджувались, та, відповідно, не враховувались реальне падіння

доходів населення. Підвищення тарифів на постачання теплової енергії, централізоване опалення та постачання гарячої води і, як наслідок, подорожчання вартості послуг для їх споживачів значно випереджає показники зростання доходів населення, що, відповідно до закону, не давало в будь-якому випадку права НКРЕКП на вчинення дій та прийняття рішень, що призвели до зростання цін/тарифів на житлово-комунальні послуги.

Зазначене є прямим свідченням того, що Постанова НКРЕКП від 03.03.2016 прийнята з грубим порушенням вимог чинного законодавства України, зокрема, ст. ст. 2, 30 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», що є підставою для визнання її незаконною.

- **Позивач має право оскаржувати Постанову від 03.03.2016**

Відповідно до ст. 55 Конституції України, кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Пунктом 2 статті 171 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що право оскаржити нормативно-правовий акт мають особи, щодо яких його застосовано, а також особи, які є суб'єктом правовідносин, у яких буде застосовано цей акт.

Пунктом 1.1 Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії (далі – Порядок), затвердженого оскаржуваною постановою НКРЕКП було визначено механізм формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії, процедуру її затвердження та перегляду.

Згідно п. 1.2 Порядку, він застосовується НКРЕКП при формуванні та затвердженні прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії та поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність із виробництва та постачання електричної енергії.

Пунктом. 2.1 Порядку встановлено, що прогнозована оптова ринкова ціна формується НКРЕКП на основі прогнозного балансу електричної енергії ОЕС України, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, прогнозних обсягів відпуску електричної енергії в ОРЕ та прогнозованої структури палива теплових електростанцій на відповідний період, розрахованих центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, відповідно до прогнозного балансу електричної енергії ОЕС України.

Таким чином, оскаржувана Постанова НКРЕКП безпосередньо впливає на встановлення тарифів на теплову енергію для потреб населення та підприємств ліцензіатам, встановлення тарифів на послуги з забезпечення потреб населення та підприємств електроенергією, яка надається суб'єктами господарювання, які є виконавцями цих послуг, встановлення тарифів на послуги з постачання електроенергії.

Відповідно до ч. 2 ст. 171 Кодексу адміністративного судочинства України право оскаржити нормативно-правовий акт мають особи, щодо яких його застосовано, а також особи, які є суб'єктом правовідносин, у яких буде застосовано цей акт.

Таким чином, у даному випадку право на захист виникає за умови доведення факту застосування до позивачів норми оскаржуваного акту, та/або того, що позивачі є суб'єктами правовідносин, у яких буде застосовано цей акт, тобто Кодекс адміністративного судочинства України передбачає можливість оскарження нормативно-правового акту не лише під час безпосереднього його застосування, але й на майбутнє – щоб запобігти такому застосуванню.

Дане звернення здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

Відповідно до ч. ч. 1, 2 ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб від порушень з боку органів державної влади, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень. До адміністративних судів можуть бути оскаржені будь-які рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження.

Відповідно до частини 3 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони, зокрема, на підставі Конституції та законів України; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія).

Додатково слід зазначити, що НКРЕКП прийняттям Постанови від 03.03.2016 порушується охоронюваний законом інтерес не тільки Позивача а й інших суб'єктів, щодо яких буде застосовано оскаржуваний нормативно-правовий акт НКРЕКП. З цього приводу, слід зазначити Рішення Конституційного суду у справі про охоронюваний законом інтерес № 1-10/2004 від 01.12.2014. У зазначеному

рішенні Конституційний суд прийшов до висновку, що охоронюваний законом інтерес означає прагнення до користування у межах правового регулювання конкретним матеріальним та/або нематеріальним благом. Відповідно, прийняттям Постанови НКРЕКП від 03.03.2016 значною мірою ускладнюється та обмежується можливість користування благами, внаслідок чого порушується охоронюваний законом інтерес суб'єктів щодо яких буде застосовано Постанова від 03.03.2016.

Зважаючи на вищевикладене, Постанова НКРЕКП безпосередньо впливає на встановлення тарифів на теплову енергію, безпосередньо стосується Позивача, як суб'єктів правовідносин, до яких буде застосовано оскаржувану Постанову НКРЕКП, а також порушує не тільки права і охоронювані законом інтереси Позивача, а й інших суб'єктів щодо яких буде застосовано Постанова від 03.03.2016. Відповідно, Постанова від 03.03.2016 є незаконною а тому підлягає скасуванню.

На підставі вищевикладеного, керуючись ст. 19 Конституції України, ст. ст. 2, 6, 69, 99, 100, 104-106, 171 Кодексу адміністративного судочинства України,

ПРОШУ:

1. Визнати незаконною та скасувати Постанову Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг № 289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»

Додатки:

- Докази сплати судового збору;
- Роздруківка з офіційного веб-сайту Відповідача щодо проведення 03.03.2016 засідання НКРЕКП;
- Роздруківка з офіційного веб-сайту Відповідача щодо оприлюднення Постанови від 03.03.2016;
- Копія паспорту Геруса А.М.;
- Копія позовної заяви та доданих до неї документів відповідно до кількості осіб, що беруть участь у справі;

Герус А.М. _____